

Sygn. akt II Cz 1226/12

POSTANOWIENIE

Dnia 21 stycznia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy
w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2013 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym

zażalenia wnioskodawcy J. B.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wałbrzychu z dnia 15 października 2012 r., sygn. akt I Ns 114/11,

w sprawie z udziałem (...) Sp. z o. o. we W.

o ustanowienie służebności przesyłu

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 października 2012 r. Sąd Rejonowy przyznał biegłemu sądowemu z zakresu geodezji i kartografii oraz szacowania nieruchomości J. Ś. za sporządzenie opinii w sprawie kwotę 3.635,85 zł tytułem wynagrodzenia (2.814,78 zł) i poniesionych kosztów (173,67 zł), uznając, że wysokość wynagrodzenia wynikająca z przedstawionego przez biegłego rachunku, sprawdzonego pod względem formalnym i rachunkowym przez głównego księgowego Sądu, uzasadniona jest nakładem pracy biegłego, posiadanymi przez niego kwalifikacjami zawodowymi i wydatkami poniesionymi w związku ze sporządzeniem opinii.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, wnosząc o jego zmianę przez przyznanie biegłemu wynagrodzenia za sporządzenie opinii w kwocie 1344,13 zł i zwrotu poniesionych kosztów wydania opinii w kwocie 131,88 zł, wnioskodawca zarzucił:

1. naruszenie art. 13 ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy budżetowej na rok 2012 z dnia 2 marca 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 273) w zw. z art. 5 pkt 1 lit. a i art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. z 2011r., Nr 79, poz. 431 i Nr 291, poz. 1707) oraz przepisu § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254) przez przyjęcie, że podstawą obliczenia wynagrodzenia biegłych sądowych za wykonaną pracę w 2012 r. jest kwota 1873,84 zł, a nie kwota 1766,46 zł, która w art. 13 ustawy budżetowej za rok 2012 została ustalona jako kwota bazowa dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a w/w ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw,
2. naruszenie przepisu § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości

w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym przez przyjęcie, że wydanie opinii w niniejszej sprawie uzasadniało przyznanie biegłemu wynagrodzenia za godzinę pracy zamiast 1,2% podstawy obliczenia aż 1,7 % tej podstawy, powiększonej jeszcze potem o 50%, co spowodowało przyznanie biegłemu za godzinę pracy wynagrodzenia zamiast 1,2 % podstawy obliczenia aż 2,55% tej podstawy,

3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego wynik, polegający na przyjęciu, że, nie licząc czynności geodezyjnych, do opracowania opinii niezbędnych było nie 19 godzin pracy, lecz aż 38 godzin, podczas gdy za uzyskanie danych z zasobu geodezyjnego oraz pomiar sytuacyjny i opracowanie jego wyników oraz sporządzenie mapy, przysługuje biegłemu osobne wynagrodzenie ryczałtowe,

4. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, polegający na przyjęciu, że do wydania opinii niezbędne było, aby biegły aż trzy razy przyjechał ze Ś. do W., podczas gdy, zdaniem wnioskodawcy, wystarczyłoby, aby dwa razy przyjechał on w tym celu do W.,

5. naruszenie przepisów o wynagrodzeniu biegłych, polegające na przyjęciu, że biegłemu, który jest podatnikiem w zakresie podatku od towarów i usług przysługuje od Sądu przyznanie podatku VAT od wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie podlegało oddaleniu, wbrew bowiem stanowisku skarżącego Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił wysokość należnego biegłemu wynagrodzenia za sporządzenie opinii w sprawie. Po pierwsze, nieuzasadnione jest twierdzenie wnioskodawcy, że kwotą bazową będącą podstawą wyliczenia wynagrodzenia biegłego powinna być kwota 1766,46 zł, nie zaś, jak to przyjął biegły sądowy – kwota 1873,84 zł. Zgodnie z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz. U. Nr 46, poz. 254), podstawę obliczenia wynagrodzenia biegłych sądowych za wykonaną pracę, stanowi kwota bazowa dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 23 grudnia 1999 r. o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 110, poz. 1255 i z 2000 r. Nr 19, poz. 239), której wysokość, ustaloną według odrębnych zasad, określa ustawa budżetowa, z zastrzeżeniem ust. 1a. Wśród osób, których kwota bazowa stanowi podstawę obliczenia wynagrodzenia biegłych sądowych, w/w przepis wymienia zarówno osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, jak i członków korpusu służby cywilnej, należy jednak wskazać, czego skarżący zdaje się nie zauważać, że ustawa budżetowa na rok 2012 dla obu tych grup przewiduje odrębne kwoty bazowe. W art. 13 ust. 1 pkt. 2 ppkt a i b ustawa ta stanowi mianowicie, że kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe wynosi 1766,46 zł, a dla członków korpusu służby cywilnej (...) - 1873,84 zł, przy czym kwota bazowa przewidziana dla członków korpusu służby cywilnej przyjmowana jest w praktyce jako podstawa obliczenia wynagrodzenia biegłych sądowych i, w ocenie Sądu Okręgowego, z racji zajmowanego przez biegłych stanowiska, jest bardziej uzasadniona. Nie zasługuje również na uwzględnienie zarzut naruszenia przepisu § 2 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym. W świetle art. 90 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa się, uwzględniając wymagane od niego kwalifikacje, potrzebny do wydania opinii nakład pracy i poświęcony czas. Zgodnie z § 2 ust. 2 tego rozporządzenia wynagrodzenie biegłych za wykonaną pracę wynosi za godzinę pracy od 1,2% do 1,7% podstawy obliczania. W rozpoznawanej sprawie biegły przyjął wprawdzie maksymalną stawkę wynagrodzenia, tj. 1,7% kwoty bazowej, jednakże, uwzględniając nakład jego pracy przy sporządzaniu przedmiotowej opinii, Sąd nie znalazł podstaw do zastosowania niższej stawki. Na uwzględnienie zasługiwał także wniosek biegłego o podwyższenie tej stawki o 50%. Stosownie do treści § 2 ust. 3 powołanego rozporządzenia, w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii, wynagrodzenie określone w ust. 2 może być na wniosek zainteresowanego podwyższone w granicach do 50% stawki, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat. Biegły J. Ś. jest biegłym sądowym z zakresu nie tylko geodezji i kartografii, ale również szacowania wartości nieruchomości wraz z częściami składowymi i ograniczonymi prawami rzeczowymi, ma 30 – letni staż jako biegły, ukończone studium rzeczoznawstwa sądowego, a sporządzenie opinii w rozpoznawanej sprawie wymagało znajomości wielu przepisów

prawa. Również wskazana przez biegłego liczba godzin w karcie pracy była, zdaniem Sądu, prawidłowa i niezbędna do sporządzenia opinii ze względu na charakter zlecenia i stan faktyczny sprawy. Sąd może, oczywiście, skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy, oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Zarówno nakład pracy, jak i ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność, zależne są od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności. Podane kryteria, wpływające na wysokość należnego biegłemu wynagrodzenia mogą być więc z natury rzeczy sprawdzone tylko w przybliżeniu. Dokonując analizy zgromadzonego materiału dowodowego i oceniając na tej podstawie stopień skomplikowania sprawy pod względem faktycznym i prawnym, Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu Rejonowego, który w świetle w/w kryteriów poddał kontroli sporządzoną przez biegłego opinię i zasadnie przyznał mu z tego tytułu wynagrodzenie w kwocie ustalonej w zaskarżonym postanowieniu. Również wskazane przez biegłego koszty związane z przejazdem własnym samochodem ze Ś. do W. w celu przejrzenia aktów notarialnych, przeprowadzenia oględzin nieruchomości i wykonania pomiarów Sąd uznał za niezbędne do sporządzenia opinii. Dla dokonania w/w czynności biegły trzykrotnie pokonał w/w odcinek drogi, dlatego poniesione w związku z tym koszty należało uznać za uzasadnione. Prawidłowo także biegły naliczył podatek VAT od kwoty przysługującego mu wynagrodzenia za opracowanie opinii. Do czasu nowelizacji art. 10 dekretu z 26 października 1950 r. o należnościach świadków, biegłych i stron w postępowaniu sądowym, przed dodanie w tym przepisie ust. 2a (ustawą z 5 listopada 2009 r. o zmianie tego dekretu, Dz. U. Nr 221, poz. 1739) w orzecznictwie przyjmowano, że brak jest podstaw do uwzględnienia w wynagrodzeniu biegłego podatku od towarów i usług. Sąd Najwyższy stwierdził m. in., że sąd przyznaje biegłemu będącemu podatnikiem w zakresie podatku od towarów i usług wynagrodzenie bez uwzględnienia tego podatku (uchwała SN z 21 grudnia 2006 r., III CZP 127/06, LexPolonica nr 1064702, OSNC 2007, nr 10, poz. 150, z glosą T. Widły, Pal. 2007, nr 5-6, s. 308) oraz że do kosztów przeprowadzenia w postępowaniu sądowym dowodu z opinii biegłego, będącego jednostką organizacyjną określoną w § 8 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 18 grudnia 1975 r. w sprawie kosztów przeprowadzenia dowodu z opinii biegłych w postępowaniu sądowym (Dz.U. Nr 46, poz. 254 ze zm.), nie wlicza się podatku od towarów i usług (uchwała SN z 22 kwietnia 1997 r., III CZP 11/97, LexPolonica nr 320378, OSNC 1997, nr 8, poz. 102). Orzeczenia te straciły aktualność w wyniku wspomnianej nowelizacji dekretu z 26 października 1950 r., którego art. 10 ust. 2a przewiduje obecnie (od 1 stycznia 2010 r.), że wynagrodzenie biegłego, będącego podatnikiem podatku od towarów i usług, podwyższa się o stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach o podatku od towarów i usług, obowiązującą w dniu orzekania o tym wynagrodzeniu.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzekł jak na wstępie.